

VYHLÁŠKA
ze dne 17. června 2021

o ochraně zemědělské půdy před erozí

Ministerstvo životního prostředí stanoví podle § 22 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění ~~zákona č. 41/2015 Sb.~~ **zákona č. 183/2024 Sb.:**

§ 1

Předmět úpravy

- (1) Tato vyhláška stanoví půdy nevhodné pro změnu trvalého travního porostu na ornou půdu z hlediska jejich fyzikálních nebo biologických vlastností a jejich erozního ohrožení vodní erozí a dále způsob hodnocení ~~erozního ohrožení zemědělské půdy vodní erozí, přípustnou míru erozního ohrožení vodní erozí a opatření k jeho snížení~~ **míry erozního ohrožení zemědělské půdy vodní a větrnou erozí, přípustnou míru erozního ohrožení vodní a větrnou erozí a postup jejího výpočtu, opatření k jeho snížení a obsah plánu opatření ke snížení erozního ohrožení a způsob jeho vyhotovení.**
- (2) Tato vyhláška se nepoužije pro hodnocení erozního ohrožení na pozemcích, na nichž je založena a pěstována trvalá kultura podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013¹⁾, evidovaná podle právního předpisu, kterým se stanoví podrobnosti evidence využití půdy podle užívatelských vztahů²⁾, nebo na nichž jsou pěstovány zeleninové druhy, jahodník, léčivé, aromatické nebo kořeninové rostliny.

§ 2

Vymezení pojmů

Pro účely této vyhlášky se rozumí

- a) monitoringem eroze zemědělské půdy elektronická aplikace, která slouží k hlášení, evidenci a vyhodnocování jednotlivých erozních událostí, vymezování jednotlivých erozně uzavřených celků a posuzovaných ploch,
- b) posuzovanou plochou plocha zemědělské půdy, která je předmětem hodnocení erozního ohrožení zemědělské půdy, vymezená v monitoringu eroze zemědělské půdy na základě opakované erozní události jako průnik
1. erozně uzavřeného celku s dílem půdního bloku kultury standardní orná půda²⁾, úhor²⁾ nebo travní porost²⁾, jedná-li se o zemědělskou půdu evidovanou v evidenci půdy podle zákona o zemědělství³⁾, nebo

2. erozně uzavřeného celku s pozemky zemědělsky obhospodařovanými s druhem pozemku orná půda, jedná-li se o půdu neevidovanou v evidenci půdy podle zákona o zemědělství³⁾),
- c) erozně uzavřeným celkem souvislé území zemědělské půdy, v rámci něhož dochází k lokálně uzavřenému eroznímu procesu, ~~ohraničené rozvodnicí, na které vzniká povrchový odtok, a hranicí, kde je povrchový odtok přerušen,~~
 1. v případě vodní eroze ohraničené rozvodnicí, na které vzniká povrchový odtok, a hranicí, kde je povrchový odtok přerušen, nebo
 2. v případě větrné eroze ohraničené větrnými bariérami,
- d) erozním procesem uvolnění, transport a ukládání transportované půdy,
- e) erozní událostí časově a prostorově vymezený děj, při němž dochází vlivem srážkové události **nebo mechanické činnosti větru** k eroznímu procesu, a který je zaznamenán v monitoringu eroze zemědělské půdy,
- f) opakovanou erozní událostí erozní událost **téhož druhu** opakovaně zaznamenaná v monitoringu eroze zemědělské půdy v rámci jednoho erozně uzavřeného celku, přičemž se nejedná o záznam v rámci téhož osevu,
- ~~g) protierozní kalkulačkou elektronická aplikace pro hodnocení erozního ohrožení zemědělské půdy,~~
- g) větrnou bariérou objekty, které zpomalují proudění vzduchu, zejména zástavba, les, malé lesní celky a vegetační bariéry,**
- h) zemědělským subjektem vlastník nebo jiná osoba oprávněná užívat posuzovanou plochu,
- i) plochou jedné plodiny souvislá plocha osetá nebo osázená konkrétní plodinou podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013⁴⁾),
- j) vegetační bariérou větrolamy, stromořadí, břehový porost a ochranný lesní pás,**
- k) dráhou soustředěného odtoku místo přirozené údolnice s přispívající plochou povodí větší než 5 ha, ve kterém dochází ke koncentraci povrchového odtoku a možnému vzniku erozních rýh.**

§ 3

Půdy nevhodné pro změnu trvalého travního porostu na ornou půdu

Půdy nevhodné pro změnu trvalého travního porostu na ornou půdu jsou

- a) půdy nacházející se na plochách, kde nižší než přípustné míry erozního ohrožení nelze docílit prostřednictvím opatření uvedených v § 7 odst. 1 písm. a) a b); pro hodnocení erozního ohrožení za účelem identifikace půd nevhodných pro změnu trvalého travního porostu na ornou půdu se použije postup uvedený v § 5,
- b) půdy s hloubkou půdního profilu do 30 cm,
- c) půdy, na nichž jsou navržena nebo realizována technická opatření ke snížení erozního ohrožení uvedená v § 7 odst. 1 písm. c),
- d) půdy, na nichž je navrženo nebo realizováno organizační opatření ve formě ochranného zatravnění pozemku uvedené v § 7 odst. 1 písm. a).

e) **půdy, na nichž se nachází dráha soustředěného odtoku.**

§ 4

Přípustná míra erozního ohrožení

- (1) Přípustná míra erozního ohrožení **vodní erozí** je dána přípustnou ztrátou zemědělské půdy způsobenou vodní erozí vztahenou k hloubce půdy vyjádřenou v tunách na 1 ha za 1 rok a je stanovena v příloze č. 1 k této vyhlášce.
- (2) **Přípustná míra erozního ohrožení větrnou erozí je dána syntézou půdních vlastností, klimatických charakteristik, větrných podmínek a parametrů vegetačních bariér, jejímž výsledkem je kódové vyjádření stupně ohroženosti, a je stanovena v příloze č. 2 k této vyhlášce.**

§ 5

Způsob hodnocení erozního ohrožení

- (1) Hodnocení erozního ohrožení zemědělské půdy **vodní erozí** spočívá v provedení výpočtu v protierozní kalkulačce za účelem zjištění míry erozního ohrožení posuzované plochy postupem uvedeným v příloze č. 2 k této vyhlášce. **Hodnocení erozního ohrožení zemědělské půdy větrnou erozí spočívá v provedení vyhodnocení v protierozní kalkulačce za účelem zjištění míry erozního ohrožení posuzované plochy postupem uvedeným v příloze č. 4 k této vyhlášce.**
- (2) Orgány ochrany zemědělského půdního fondu při hodnocení erozního ohrožení posuzovaných ploch vycházejí z údajů o opakovaných erozních událostech zaznamenaných v monitoringu eroze zemědělské půdy.
- (3) Zemědělský subjekt může oznámit orgánu ochrany zemědělského půdního fondu změnu skutečností, které mohou mít dopad na vymezení posuzované plochy a způsob hodnocení erozního ohrožení posuzované plochy.
- (4) ~~Shledá-li orgán ochrany zemědělského půdního fondu, že došlo ke změnám parametrů posuzované plochy, které mají vliv na hodnocení erozního ohrožení a na výpočet prováděný v protierozní kalkulačce, reviduje vymezení posuzované plochy a o této skutečnosti vyrozumí zemědělský subjekt.~~

§ 6

Plán opatření ke snížení erozního ohrožení vodní erozí

- (1) Plán opatření ke snížení erozního ohrožení zemědělské půdy **vodní erozí** (dále jen „plán opatření“) obsahuje opatření ke snížení erozního ohrožení za účelem nepřekročení přípustné míry erozního ohrožení posuzované plochy. Plán opatření slouží pro účely hodnocení erozního ohrožení a výběr vhodných opatření ke snížení erozního ohrožení podle § 7 odst. 1 písm. a) a b).
- (2) Plán opatření se vyhotovuje prostřednictvím protierozní kalkulačky na období minimálně 5 let a vždy zahrnuje posuzovanou plochu. Plán opatření může zahrnovat i další plochy zemědělské půdy, ~~pokud nepřekročí rozsah pětinasobku plochy jedné plodiny, na které došlo k erozní události zachycené v monitoringu eroze zemědělské půdy.~~

- ~~(3) Pokud zemědělský subjekt hospodaří podle plánu opatření, má se za to, že nedochází k překročení přípustné míry erozního ohrožení.~~
- (3) Aktualizace plánu opatření v průběhu období, na které zemědělský subjekt vypracoval plán opatření, se provádí prostřednictvím protierozní kalkulačky a pouze v rozsahu osevu, opatření ke snížení erozního ohrožení dle § 7, délky období, na které zemědělský subjekt vypracoval plán opatření nebo výměry zemědělské půdy zahrnuté pod plán opatření. Ustanovení odstavce 2 tímto není dotčeno.
- (4) Skutečnost, že uplynulo období, na které zemědělský subjekt vypracoval plán opatření, nezavazuje zemědělský subjekt povinnosti vypracovat nový plán opatření a hospodařit podle něj. Ustanovení § 6a odst. 2 tímto není dotčeno.

§ 6a

Změny parametrů posuzované plochy

- (1) Shledá-li orgán ochrany zemědělského půdního fondu na základě oznámení zemědělského subjektu dle § 5 odst. 3, že došlo ke změnám parametrů posuzované plochy, které mají vliv na hodnocení erozního ohrožení a na výpočet či vyhodnocení v protierozní kalkulačce, reviduje vymezení posuzované plochy a o této skutečnosti vyrozumí zemědělský subjekt.
- (2) Pokud změna okolností dle odstavce 1 trvale snižuje ohrožení zemědělské půdy zahrnuté pod plán opatření pod úroveň přípustné míry erozního ohrožení vodní erozí, potvrdí orgán ochrany zemědělského půdního fondu tuto skutečnost zemědělskému subjektu a vyrozumí zemědělský subjekt o možnosti ukončit hospodaření podle plánu opatření.
- (3) Pokud změna okolností dle odstavce 1 snižuje kódové označení stupně ohroženosti větrnou erozí na úroveň neohrožené plochy, potvrdí orgán ochrany zemědělského půdního fondu tuto skutečnost zemědělskému subjektu a vyrozumí zemědělský subjekt o možnosti vyvázat se z povinnosti aplikovat opatření ke snížení erozního ohrožení dle § 7 odst. 2.

§ 7

Opatření ke snížení erozního ohrožení

- (1) Jako opatření ke snížení erozního ohrožení **vodní erozí** se stanoví
- a) organizační opatření, jimiž jsou
1. vhodné umístění pěstovaných plodin, včetně ochranného zatravnění,
 2. pásové střídání plodin,
- ~~b) agrotechnická opatření, jimiž jsou zejména~~
- ~~1. vrstevnicové obdělávání,~~
 - ~~2. ochranné obdělávání, kterým se rozumí hospodaření, při kterém se na povrchu půdy udržuje nejméně 30 % rostlinných zbytků v době vzházení pěstovaných plodin, a které spočívá ve zmenšování počtu operací při obdělávání půdy a jejich slučování, kdy je vynechána orba a plodiny se sejí buď přímo do podmiřnuté půdy, nebo se půda místo orby pouze kypří kypřiči; při bezorebném zpracování~~

~~stništních ploch se rostlinné zbytky zapravují do půdy jen částečně, na povrchu se tvoří mulč,~~

- ~~3. podrývání,~~
- ~~4. hrázkování nebo důlkování,~~

e) **technická opatření, jimiž jsou**

1. příkopy,
2. průlehy,
3. zatravněné údolnice se stabilizovanou dráhou soustředěného odtoku,
4. polní cesty s protierozní funkcí,
5. ochranné hrázky,
6. ochranné nádrže,
7. terénní urovnávky,
8. terasy,
9. protierozní meze nebo
10. asanace erozních výmolů.

b) **agrotechnická opatření, jimiž jsou zejména**

1. zakládání porostu do ochranné plodiny, meziplodiny nebo rostlinných zbytků,
2. zakládání porostů do mělce zpracované půdy,
3. pásové zpracování půdy,
4. zakládání porostů s pomocnou plodinou,
5. zakládání porostu s podsevem,
6. vrstevnicové obdělávání,
7. hrázkování, důlkování u brambor,
8. pomocné plodiny v prostoru mezihrůbku při pěstování brambor,
9. ozelenění připravených hrůbků pro sázení brambor,
10. podrývání, dlátování,

c) **technická opatření, jimiž jsou**

1. protierozní průlehy,
2. protierozní příkopy,
3. protierozní meze,
4. protierozní hrázky,
5. terasování,
6. polní cesty s protierozní funkcí,
7. zatravněné údolnice se stabilizovanou dráhou soustředěného odtoku,
8. protierozní travní pásy.

(2) ~~Pokud přípustnou míru erozního ohrožení nelze na posuzované ploše docílit opatřeními ke snížení erozního ohrožení uvedenými v odstavci 1 písm. a) a b) a na posuzované ploše je aplikováno ochranné zatravnění, má se za to, že přípustná míra erozního ohrožení není překročena.~~

- (2) Jako opatření ke snížení erozního ohrožení větrnou erozí se stanoví opatření uvedená v odstavci 1 písm. a), odstavci 1 písm. b) body 1, 3, 4, 5, 8 a 9, větrolamy nebo stromořadí.

§ 8

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. července 2021.

Ministr:

Mgr. Brabec v. r.

Příloha č. 1 k vyhlášce č. 240/2021 Sb.

Přípustná míra erozního ohrožení **vodní erozí**

Charakteristika kategorie	Hloubka půdy	Hodnota 5. číslice kódu BPEJ (sdruženého kódu skeletovitosti a hloubky půdy)	Přípustná míra erozního ohrožení (t.ha ⁻¹ .rok ⁻¹)
půda hluboká	> 60 cm	0, 2, 3,	9,0
půda středně hluboká	30 - 60 cm	1, 4, 7*	9,0
půda mělká	< 30 cm	5, 6, 8*, 9*	2,0

* Platí pouze pro půdy o sklonitosti > 12 stupňů, tj. HPJ 40, 41. Pro půdy s kódem 8 a 9 je hloubka půdy v garantované vrstvě ve výpočtu eroze nastavena jako mělká z principu předběžné opatrnosti. Podrobná charakteristika BPEJ a HPJ je uvedena ve vyhlášce č. 227/2018 Sb., o charakteristice bonitovaných půdně ekologických jednotek a postupu pro jejich vedení a aktualizaci.

Příloha č. 1a

Přípustná míra erozního ohrožení větrnou erozí

Kategorie	Kódové vyjádření stupně ohroženosti
Neohrožená plocha	10, 11, 20, 21, 30
Ohrožená plocha	31, 40, 41, 50, 51, 60, 61

Příloha č. 2 k vyhlášce č. 240/2021 Sb.

Hodnocení erozního ohrožení na posuzované ploše

Výpočet ohrožení zemědělských půd vodní erozí a hodnocení účinnosti navrhovaných protierozních opatření vychází z Univerzální rovnice ztráty půdy, která má tvar

$$G = R \cdot K \cdot L \cdot S \cdot C \cdot P$$

Překročení míry erozního ohrožení vyjadřuje erozní ohrožení zemědělské půdy, při kterém je překročena přípustná ztráta půdy erozí. Pro účely vyhlášky jde o stav, kdy je v protierozní kalkulačce na hodnocené ploše překročen maximálně přípustný součin hodnot faktoru ochranného vlivu vegetace a faktoru protierozních opatření. Pro účely vyhlášky je vyjádřeno ve tvaru

$$C \cdot P > C_p \cdot P_p$$

Nepřekročení míry erozního ohrožení je vyjádřeno vztahem, který vyjadřuje erozní ohrožení zemědělské půdy, při kterém není překročena přípustná ztráta půdy erozí. Pro účely vyhlášky jde o stav, kdy v protierozní kalkulačce není na hodnocené ploše překročen maximálně přípustný součin hodnot faktoru ochranného vlivu vegetace a faktoru protierozních opatření

$$C \cdot P \leq C_p \cdot P_p$$

přičemž hodnota součinu $C_p \cdot P_p$ představuje součin hodnot faktoru ochranného vlivu vegetace a faktoru protierozních opatření, při jehož překročení dojde k překročení přípustné ztráty půdy erozí. Protierozní kalkulačka jej definuje na základě vztahu

$$C_p \cdot P_p = G_p / (R \cdot K \cdot L \cdot S),$$

kde veličiny použité ve vzorecích jsou

$$G = \text{průměrná dlouhodobá ztráta půdy erozí (t.ha}^{-1} \cdot \text{rok}^{-1}),$$

G_p = přípustná ztráta půdy erozí (t.ha⁻¹·rok⁻¹) vztažená k hloubce půdy, definována jako maximální velikost eroze půdy, která dovoluje dlouhodobě a ekonomicky dostupně udržovat dostatečnou úroveň úrodnosti půdy,

R = faktor erozní účinnosti deště, vyjádřený v závislosti na kinetické energii a intenzitě erozně nebezpečných dešťů (MJ.ha⁻¹·cm.h⁻¹·rok⁻¹),

K = faktor erodovatelnosti půdy, vyjádřený v závislosti na textuře a struktuře ornice, obsahu organické hmoty a propustnosti půdního profilu (t.h.MJ⁻¹·cm⁻¹),

L = faktor délky svahu, vyjadřující vliv nepřerušené délky svahu na velikost ztráty půdy erozí (bezrozměrný – poměr smyvu ke smyvu na jednotkovém pozemku délky 22,13 m),

S = faktor sklonu svahu vyjadřující vliv sklonu svahu na velikost ztráty půdy erozí (bezrozměrný – poměr smyvu ke smyvu na jednotkovém pozemku sklonu 9 %),

C^* = faktor ochranného vlivu vegetace vyjádřený v závislosti na vývoji vegetace a použité agrotechnice,

P = faktor účinnosti protierozních opatření,

$C_p \cdot P_p$ = přípustný součin faktoru ochranného vlivu vegetace a účinnosti protierozních opatření vzhledem k přípustné míře erozního ohrožení.

Hodnoty veličin použité ve vzorcích se pro posuzovanou plochu zjistí pomocí protierozní kalkulačky. Faktory (veličiny) G_p , K , L , S , C a P se stanovují nově ve výpočtu eroze každoročně, vždy k 1. červenci, faktor (veličina) R se stanovuje nově každý čtvrtý rok, vždy k 1. červenci s tím, že výchozím rokem je rok 2021.

Součin veličin C_p a P_p nabývá hodnot 0 až 1, přičemž

1. pokud se na posuzované ploše nachází souvislá plocha větší než 2 ha s hodnotami C_p . P_p rovnými nebo menšími 0,1, přiřadí se posuzované ploše mediánová hodnota ^{**}) souvislé plochy (nebo více souvislých ploch) větší než 2 ha s hodnotami C_p . P_p rovnými nebo menšími 0,1, pokud by byla nižší než mediánová hodnota ^{**}) posuzované plochy, nebo
2. pokud se na posuzované ploše nachází souvislá plocha větší než 2 ha s hodnotami C_p . P_p rovnými nebo menšími 0,4, přiřadí se posuzované ploše mediánová hodnota ^{**}) souvislé plochy (nebo více souvislých ploch) větší než 2 ha s hodnotami C_p . P_p rovnými nebo menšími 0,4, pokud by byla nižší než mediánová hodnota ^{**}) posuzované plochy.

Pokud se na posuzované ploše nenachází souvislá plocha podle bodu 1 nebo bodu 2, přiřadí se posuzované ploše mediánová hodnota posuzované plochy.

Vysvětlivka:

^{*}) U ————— faktoru ————— C ————— se ————— vychází — z osevního postupu na období 5 let, v němž je erozní ohrožení hodnoceno; minimální hodnocené období jednoho osevu je období od termínu provedení předseťové přípravy půdy k dané plodině do termínu provedení poslední pracovní operace základního zpracování půdy k plodině následné, při vynechání této poslední pracovní operace do termínu setí následné plodiny — v případě využití kombinovaných systémů zpracování půdy z agrotechniky s nejméně příznivou hodnotou ze všech kombinovaných.

^{**}) Mediánová hodnota je zjistitelná pro posuzovanou plochu ve výpočtu eroze.

Příloha č. 2 k vyhlášce č. 240/2021 Sb.

Hodnocení erozního ohrožení vodní erozí na posuzované ploše

Výpočet ohrožení zemědělských půd vodní erozí a hodnocení účinnosti navrhovaných protierozních opatření vychází z Univerzální rovnice ztráty půdy, která má tvar

$$G = R \cdot K \cdot L \cdot S \cdot C \cdot P$$

Překročení míry erozního ohrožení vyjadřuje erozní ohrožení zemědělské půdy, při kterém je překročena přípustná ztráta půdy erozí. Pro účely vyhlášky jde o stav, kdy je v protierozní kalkulačce na hodnocené ploše překročen maximálně přípustný součin hodnot faktoru ochranného vlivu vegetace a faktoru protierozních opatření. Pro účely vyhlášky je vyjádřeno ve tvaru

$$C \cdot P > C_p \cdot P_p$$

Nepřekročení míry erozního ohrožení je vyjádřeno vztahem, který vyjadřuje erozní ohrožení zemědělské půdy, při kterém není překročena přípustná ztráta půdy erozí. Pro účely vyhlášky jde o stav, kdy v protierozní kalkulačce není na hodnocené ploše překročen maximálně přípustný součin hodnot faktoru ochranného vlivu vegetace a faktoru protierozních opatření

$$C \cdot P \leq C_p \cdot P_p,$$

přičemž hodnota součinu $C_p \cdot P_p$ představuje součin hodnot faktoru ochranného vlivu vegetace a faktoru protierozních opatření, při jehož překročení dojde k překročení přípustné ztráty půdy erozí. Protierozní kalkulačka jej definuje na základě vztahu

$$C_p \cdot P_p = G_p / (R \cdot K \cdot L \cdot S),$$

kde veličiny použité ve vzorcích jsou

G = průměrná dlouhodobá ztráta půdy erozí ($t \cdot ha^{-1} \cdot rok^{-1}$),

G_p = přípustná ztráta půdy erozí ($t \cdot ha^{-1} \cdot rok^{-1}$) vztažená k hloubce půdy, definována jako maximální velikost eroze půdy, která dovoluje dlouhodobě a ekonomicky dostupně udržovat dostatečnou úroveň úrodnosti půdy,

R = faktor erozní účinnosti deště, vyjádřený v závislosti na kinetické energii a intenzitě erozně nebezpečných dešťů ($MJ \cdot ha^{-1} \cdot cm \cdot h^{-1} \cdot rok^{-1}$),

K = faktor erodovatelnosti půdy, vyjádřený v závislosti na textuře a struktuře ornice, obsahu organické hmoty a propustnosti půdního profilu ($t \cdot h \cdot MJ^{-1} \cdot cm^{-1}$),

L = faktor délky svahu, vyjadřující vliv nepřerušené délky svahu na velikost ztráty půdy erozí (bezrozměrný – poměr smyvu ke smyvu na jednotkovém pozemku délky 22,13 m),

S = faktor sklonu svahu vyjadřující vliv sklonu svahu na velikost ztráty půdy erozí (bezrozměrný – poměr smyvu ke smyvu na jednotkovém pozemku sklonu 9 %),

C^* = faktor ochranného vlivu vegetace vyjádřený v závislosti na vývoji vegetace a použité agrotechnice,

P = faktor účinnosti protierozních opatření,

$C_p \cdot P_p$ = přípustný součin faktoru ochranného vlivu vegetace a účinnosti protierozních opatření vzhledem k přípustné míře erozního ohrožení.

Hodnoty veličin použité ve vzorcích se pro posuzovanou plochu zjistí pomocí protierozní kalkulačky. Faktory (veličiny) G , K , L , S , C a P a vrstva erozně uzavřených celků se stanovují nově ve výpočtu eroze každoročně, vždy k 1. červenci, faktor (veličina) R se stanovuje nově každý čtvrtý rok, vždy k 1. červenci s tím, že výchozím rokem je rok 2021.

Součin veličin C_p a P_p nabývá hodnot 0 až 1, přičemž

1. pokud se na posuzované ploše nachází souvislá plocha větší než 2 ha s hodnotami $C_p \cdot P_p$ rovnými nebo menšími 0,045, přiřadí se posuzované ploše mediánová hodnota**) souvislé plochy (nebo více souvislých ploch) větší než 2 ha s hodnotami $C_p \cdot P_p$ rovnými nebo menšími 0,045, pokud by byla nižší než mediánová hodnota**) posuzované plochy, nebo
2. pokud se na posuzované ploše nachází souvislá plocha větší než 2 ha s hodnotami $C_p \cdot P_p$ rovnými nebo menšími 0,15, přiřadí se posuzované ploše mediánová hodnota**) souvislé plochy (nebo více souvislých ploch) větší než 2 ha s hodnotami $C_p \cdot P_p$ rovnými nebo menšími 0,15, pokud by byla nižší než mediánová hodnota**) posuzované plochy nebo
3. pokud se na posuzované ploše nachází souvislá plocha větší než 2 ha s hodnotami $C_p \cdot P_p$ rovnými nebo menšími 0,4, přiřadí se posuzované ploše mediánová hodnota **)

souvislé plochy (nebo více souvislých ploch) větší než 2 ha s hodnotami Cp . Pp rovnými nebo menšími 0,4, pokud by byla nižší než mediánová hodnota **) posuzované plochy.

Pokud se na posuzované ploše nenachází souvislá plocha podle bodu 1 nebo bodu 2 nebo bodu 3, přiřadí se posuzované ploše mediánová hodnota posuzované plochy.

Vysvětlivka:

*) U faktoru C se vychází - z osevního postupu na období 5 let, v němž je erozní ohrožení hodnoceno; minimální hodnocené období jednoho osevu je období od termínu provedení předset'ové přípravy půdy k dané plodině do termínu provedení poslední pracovní operace základního zpracování půdy k plodině následné, při vynechání této poslední pracovní operace do termínu setí následné plodiny - v případě využití kombinovaných systémů zpracování půdy z agrotechniky s nejméně příznivou hodnotou ze všech kombinovaných.

**) Mediánová hodnota je zjistitelná pro posuzovanou plochu ve výpočtu eroze.

Příloha č. 3

Hodnocení erozního ohrožení větrnou erozí na posuzované ploše

Hodnocení erozního ohrožení větrnou erozí v Protierozní kalkulačce probíhá prostřednictvím syntézy, která je vytvořena kombinací vrstvy potenciální ohroženosti větrnou erozí na základě půdně-klimatických faktorů, na kterou je aplikována vrstva identifikovaných vegetačních bariér a vyhodnocena jejich ochranná funkce v rámci převládajícího směru větru a dále vyhodnoceno překročení přípustné délky nechráněného pozemku. Výsledkem je datová vrstva s kódovým označením stupně ohroženosti, které je následně rozlišeno na plochy ohrožené nebo neohrožené dle přílohy č. 2.

Popis jednotlivých faktorů vstupujících do syntézy:

1. Oblasti potenciálně ohrožené větrnou erozí na základě půdně klimatických faktorů (MPK) – Je zohledněna potenciální ohroženost lehkých půd, potenciální ohroženost těžkých půd, nepříznivé podmínky pro těžké půdy v zimním období, riziko vzniku prísušek v jarním a podzimním období a větrné podmínky v jarním a podzimním období. Výsledná datová vrstva je kategorizována do šesti kategorií podle stupně ohroženosti: 1 – bez ohrožení, 2 – půdy náchylné, 3 – půdy mírně ohrožené, 4 – půdy ohrožené, 5 – půdy silně ohrožené a 6 – půdy nejohroženější.

2. Identifikované vegetační bariéry – Účinnost vegetačních bariér reprezentují ochranné zóny ve směru převládajících erozně nebezpečných větrů, ve kterých je okolí vegetační bariéry chráněno před negativními účinky větrné eroze. Ochranný účinek se projevuje na závětrné i návětrné straně vegetačních bariér a délka závisí na typu vegetační bariéry. U vegetačních bariér typu ochranný lesní pás a větrolam je délka ochranné zóny na návětrné straně 100 m a na závětrné 300 m. U vegetačních bariér typu stromořadí a břehový porost je délka ochranné zóny na návětrné straně 50 m a na závětrné 150 m. Pevládající směr větru vstupuje do hodnocení ochranných zón vegetačních bariér a do stanovení přípustných délek nechráněných pozemků dle bodu 3. Klíčovými jsou údaje o převládajícím směru a

rychlostech větru (zejména nad 10 m.s-1 měřeno ve výšce 10 m nad povrchem) v jarním a podzimním období, včetně údajů maximálního nárazu větru.

3. Přípustná délka nechráněného pozemku – V závislosti na potenciální ohroženosti dle bodu 1. byla stanovena tolerovaná délka pozemku v převládajícím směru větru následovně: 350 m pro plochy s potenciální ohrožeností 6 – půdy nejohroženější, 600 m pro plochy s potenciální ohrožeností 5 – půdy silně ohrožené a 850 m pro plochy s potenciální ohrožeností 1 - bez ohrožení, 2 – půdy náchylné, 3 – půdy mírně ohrožené, 4 – půdy ohrožené.

Postup syntézy:

Krok 1: Je využita mapa oblastí potenciálně ohrožených větrnou erozí na základě půdně klimatických faktorů (MPK).

Krok 2: Do mapy MPK se promítne vliv vegetačních bariér. Kolem vegetačních bariér jsou vygenerovány ochranné zóny na návětrných a závětrných stranách. Ochranné zóny snižují ohroženost chráněné půdy na kategorii 1 – bez ohrožení.

Krok 3: K původnímu označení kategorií potenciální ohroženosti (hodnoty 1–6) se přidá hodnota 0. Tím vznikne kódové označení, ve kterém jsou zachovány informace z obou vrstev. Nula na posledním místě kódového označení ohroženosti je přidána i za účelem analýzy zohledňující maximální tolerované délky pozemku do hodnocení. Kódové označení ohroženosti je klasifikováno opět do šesti kategorií (10 – bez ohrožení, 20 – půdy náchylné, 30 – půdy mírně ohrožené, 40 – půdy ohrožené, 50 – půdy silně ohrožené a 60 – půdy nejohroženější).

Krok 4: Je stanovena míra náchylnosti pozemků na základě jejich délky. Je vypočítána maximální délka ve směru převládajících erozně nebezpečných větrů. Podle převládajícího kódu potenciální ohroženosti se stanoví maximální tolerovaná délka. Porovnáním skutečné délky pozemku a maximální tolerované délky se identifikují pozemky, u kterých byl limit délky překročen. Vliv délky pozemku se do výsledné mapy promítne změnou kódového označení, kdy u pozemků s překročenou limitní délkou se přidá hodnota 1 na poslední místo kódu. Z kódového označení je možné identifikovat, jak je území ohroženo a proč tomu tak je. Dle kódového označení je následně možné vyhodnotit, zda se jedná o ohroženou plochu nebo neohroženou plochu.

¹⁾ Čl. 4 odst. 1 písm. g) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví pravidla pro přímé platby zemědělcům v režimech podpory v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zrušují nařízení Rady (ES) č. 637/2008 a nařízení Rady (ES) č. 73/2009, v platném znění.

²⁾ Nařízení vlády č. 307/2014 Sb., o stanovení podrobností evidence využití půdy podle užívatelských vztahů, ve znění pozdějších předpisů.

³⁾ Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁾ Čl. 44 odst. 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví pravidla pro přímé platby zemědělcům v režimech podpory v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zrušují nařízení Rady (ES) č. 637/2008 a nařízení Rady (ES) č. 73/2009, v platném znění.